

ANATOMIA HUMANA

LA PARAULA I LA DISCAPACITAT

Jorge Bello

Dilluns passat, dia 3, ha estat el Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, proclamat com a tal després del Decenni de les Nacions Unides per als Impedits (1983-1992).

I ara un bon amic, Jorge Franganillo, em fa a mans una ben oportuna reflexió sobre el valor de la paraula per definir persones. Vol dir-nos que no és la paraula qui defineix la persona, sinó que la persona està més enllà del capritx de la paraula.

Diu: «Me encontraba preparando una clase cuando en el transcurso de mi búsqueda he ido a parar al artículo 'Ochenta subnormales a la calle', publicado por El País, el 20 de mayo de 1977, en el cual puede leerse:

'En este país va a haber que empezar a hablar de genocidio de subnormales por cuanto se les trata de una forma que es como abandonarlos a una muerte pronta y cierta, o algo peor', nos decía el padre de una niña subnormal en grado de profundo, que es uno de los miles de subnormales que, en España, van a ser puestos en la calle de inmediato, arrojados de los centros donde hasta ahora se les atendía por la simple razón de que tienen más de dieciocho años. (...)

Los familiares han recurrido, pero la respuesta es que ni siquiera hay respuesta. Ante la disposición dictada no hay nada que hacer. Muchos de estos familiares son miembros de Afanias, la asociación en defensa del subnormal, pero al recurrir a la ayuda de esta organización les ha sido contestado que no se

puede hacer nada.

En efecto, al menos hasta los años 70, la organización Afanias se llamó Asociación en defensa del subnormal. Yo tenía noticia de su existencia por unos papeles amarillentos que encontré por azar en la facultad, entre una montaña de material condenado al descarte. No pude evitar de fijarme en el nombre de la asociación,

Al logo d'Afanias hi ha un somriure tort, i ens diu que el somriure, fins i tot en l'adversitat, val més que mil paraules»

puesto que ya entonces tenía un tinte ofensivo.

El tiempo y la presión social consiguieron cambiar el uso de la palabra «subnormal» para referirse a personas con minusvalías, por la palabra «minusválido». Pero hubo quien entendió mal este término y creyó que calificaba a alguien «que vale menos», pese a que la etimología nos enseña que significa «quien se vale menos». Y se acabó por imponer «discapacitado», es decir, «inca-

paz».

Así se ha extendido un neologismo no meditado, erróneo, errado, que debía actuar como eufemismo pero que es en realidad un adjetivo peyorativo. Porque no son, en absoluto, incapaces, ni son menos válidos. Son diferentes.

Por iniciativa de algunas de las personas afectadas se propuso entonces usar «personas con diversidad funcional», una expresión que la administración pública, siempre dada a lo políticamente correcto, no tardaría en adoptar.

Pero el Comité español de representantes de personas con discapacidad (Cerni) rechaza esta expresión porque resulta confusa, porque no refleja la realidad y porque no representa al colectivo en cuestión.

• SEA COMO SEA y en cualquier caso de discapacidad, minusvalía, diferencia, etc., los nombres que recibe este concepto ilustran la importancia de conocer el origen y la evolución de las palabras, y el significado que la sociedad les impone.

Hablando en general, se debe entender que no es la palabra quien define al objeto, sino que es el objeto quien define a la palabra y la carga de sentido y significado.»

L'esmentada organització, Afanias, continua ben activa, i ja són més de 50 anys fent feines en favor de les persones amb discapacitat intel·lectual. El logo n'és una lletra amb un somriure tort, i sembla que el conjunt ens vulgui dir que un somriure, fins i tot en situació d'adversitat, val més que mil paraules.

Perquè més que les paraules, els interessen les persones. Perquè les persones és això que realment val.

www.bello.cat / jordibell@gmail.com

TRIBUNA

ALARMA DEMOCRÀTICA

Víctor Gayà
Escriptor

L'extrema dreta que acaba d'irrompre a Andalusia és un motiu d'alarma democràtica, però no s'està posant prou èmfasi en altres fets que, des de la pràctica institucional fins a la pràctica ciutadana, porten molt de temps sobre el terreny sense encendre cap llum vermell. Entre altres d'aquests factors, cal esmentar, per un costat, l'abstenció, i per un altre, el caràcter d'uns discursos que oscil·len entre la visceralitat i el dogmatisme.

Tota abstenció important –i la que s'acosta al 50% és crítica– evidencia una mancança democràtica fonamental. Sense *demos* no hi ha democràcia. Per altre

banda, les vísceres més brutes i els dogmes més sagrats són part inherent a la manera de conduir-se la ultradreta, però no en són patrimoni exclusiu. Altres formacions, malgrat presumir de sensatesa, sovint no tenen inconvenient en fer ús de la por i dels estereotips per aconseguir un vot captiu.

La democràcia està a les antípodes de les maniobres de l'extrema dreta, però també està a l'altre costat de la frontera d'una societat passiva o irreflexiva que no participa, ho fa a la lleugera o es deixa dur per la visceralitat.

Tota abstenció gran evidència una mancança democràtica

Gràcies

■ Gràcies a totes les persones voluntàries de Caritas. Gràcies perquè el vostre compromís ha millorat el món.

Gràcies per les vostres hores fetes sense mesura. Pel restat a tantes altres possibilitats en les vostres vides. Pels cansaments que no compten quan es tracta de fer alguna cosa pels altres. Gràcies.

Gràcies pels vostres somriures que alegren el dia, per les vostres mirades netes que obren cors, per les vostres paraules de consol que acaricia el nadó que cada persona porta dins, per les vostres mans esteses que salven foscosos. Gràcies.

Gràcies per treure-li importància als vostres propis dolors, per atorgar als altres els llocs d'honor en el banquet de la vostra existència, gràcies pels vostres errors que us fan humans, pels vostres encerts que us fan divins, per les vostres abraçades que us fan germans. Gràcies.

Cartas de los lectores

Gràcies per les llàgrimes vessades en la trobada amb històries que us commocionen, per la sensibilitat a flor de pell que es fa compassió davant tant patiment injust, per deixar que us afectin les cares, els noms, les vides de tants fràgils o descartats. Gràcies.

Gràcies per estar sempre present en els bons o mals moments. Per fer coses que són bogeries als ulls de molts, per haver après el bonic llenguatge de l'amor que es converteix en lliurament, sacrifici, do, gratuïtat... Gràcies per fer vos pobres instruments en mans del Creador i de la seva Església. Gràcies.

I, gràcies per ser portadors de

miracles, àngels de la guarda, contenidors de misèries dels altres, part d'allò essencial que és invisible als ulls. Gràcies.

Gràcies per ser multiplicadors de tendresa, artistes del temps lliure, herois anònims de batalles sempre perdudes sempre guanyades, tendal i piquetes de l'hospital de campanya, brisa d'Elías que refresca els rostres, altaveus que criden silencis injustos, margarides que només tenen pètals del «sí» a l'altre. Gràcies.

Gràcies per ser aprenents perpetus del «fer» i del «magnífic» de Maria, artesans de nius on reposa l'Esperit, missatgers de la Bona Nova de Jesús, prolongacions del mantell de misericòrdia del Bon Pare Déu, constructors del seu Regne.

Gràcies per que el vostre compromís millora el món.

I en vosaltres, Gràcies a Déu, qui us sosté.

Gràcies. I al·leluia.

CARITAS DIOCESANA DE MENORCA

SOM Es Castell també té solucions

■ Resposta a l'article d'opinió de Benjamí Carreras publicat dia 3 de desembre sobre la problemàtica de l'aparcament a Castell:

Som Es Castell està totalment d'acord amb la falta d'aparcament en el nostre poble, que ben segur s'agreuja en el futur com be comenta l'article. També compartim les línies generals de la seva proposta, com són ubicació, quantitat d'aparcament, bulevard, enjardinament... La discrepància sorgeix en la modificació del traçat de la carretera, actualment inviable degut al Pla General de Carreteres del CAIB. La nostra proposta inicial també és va trobar amb la mateixa problemàtica.

Som Es Castell ja ha demanat pel 2019 un pla de mobilitat de tot el poble que ordeni el transit i els aparcaments. Creim igualment rellevant la necessitat de pacificar la carretera a partir de la

rotonda de Fontanilles, que vol dir convertir la carretera «funcionalment» en un carrer més, de manera que la zona esportiva i escolar quedaria integrada al poble.

En aquest sentit, després de bastantes reunions, s'ha aconseguit un principi d'acord entre els grups polítics municipals i el CI-Me per impulsar una primera fase adequada al Pla de Carreteres i al PGOU actual que comenci a resoldre el problema.

Som Es Castell també té una visió ambiciosa i de futur, que passar per modificar el PGOU i ordenar tot aquest espai, augmentar el nombre de places d'aparcament i zones verdes, integrar la zona esportiva, el nou museu Thalassa i la zona escolar amb millors accessos.

Per acabar volem recordar que Som Es Castell és va constituir com agrupació d'electors l'any 2015.

SOM ES CASTELL